

Dret Urbanístic

Codi: 102225
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500786 Dret	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Judith Gifreu Font

Correu electrònic: Judith.Gifreu@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits per cursar l'assignatura de Dret Urbanístic, però és recomanable haver superat les assignatures de Dret Administratiu I, II i III.

Objectius

L'objectiu de l'assignatura és aprendre quina és la utilització que es pot donar al sòl des del punt de vista de la urbanització i l'edificació. Durant les darreres dècades, s'ha utilitzat un urbanisme expansiu, que no ha tingut gaire en compte la preservació dels recursos naturals, però el sòl és un recurs escàs, que no es pot reproduir, de manera que cal ser molt curosos amb el destí que li donem. Per això, ha sorgit un concepte, el del "desenvolupament urbanístic sostenible" que intenta conjuminar les necessitats reals de creixement demogràfic i industrial amb la protecció dels recursos naturals, a fi i efecte de preservar la qualitat de vida de la nostra generació i de les generacions futures. Així mateix, aquesta orientació fa que en l'actualitat no es posi tant d'èmfasi en el creixement urbà, sino en la seva recuperació, mitjançant polítiques de regeneració urbana.

Analitzarem els orígens de l'urbanisme i les diferents fases que s'han de dur a terme per construir nova ciutat o per regenerar-la i també dedicarem atenció a un problema íntimament vinculat a les polítiques urbanístiques: la relació entre el dret constitucional a un habitatge digne i adequat i els mecanismes per fer-lo efectiu.

Competències

- Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques.
- Defensar oralment de forma clara i estructurada les idees, els treballs, informes, escrits i dictàmens.
- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Dominar les tècniques informàtiques per obtenir la informació jurídica (bases de dades de legislació, jurisprudència, bibliografia, etc.) i per comunicar dades.
- Gestionar informació de manera eficient: poder assimilar un volum de dades considerable en un tems limitat.
- Memoritzar i utilitzar la terminologia jurídica.
- Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les normes jurídiques al cas concret.
2. Buscar sentències, articles, etc., en les bases de dades jurídiques.
3. Defensar oralment de forma clara i estructurada les idees, els treballs, informes, escrits i dictàmens.
4. Definir el llenguatge juridicoadministratiu.
5. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
6. Explicar les normes jurídiques administratives.
7. Expressar-se amb la terminologia juridicoadministrativa.
8. Gestionar informació de manera eficient: poder assimilar un volum de dades considerable en un tems limitat.
9. Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
10. Reflexionar sobre la normativa administrativa.
11. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
12. Utilitzar les fonts d'informació informàtiques jurídiques.

Continguts

PROGRAMA

TEMA 1. L'urbanisme i l'ordenació del territori. El Dret urbanístic: concepte i naturalesa jurídica. El dret de propietat i la seva regulació civilista. Contingut: règim urbanístic de la propietat del sòl, planejament urbanístic, gestió urbanística i disciplina urbanística.

TEMA 2. Origen i evolució històrica de l'urbanisme . Precedents. La legislació decimonònica d'eixampla i reforma interior. La legislació de postguerra fins a la Llei sobre el règim del sòl i ordenació urbana de 1956. La Llei de reforma sobre el règim del sòl i ordenació urbana de 1975. El Text Refós de 1976. La Constitució espanyola de 1978 i la distribució de competències entre l'Estat, les comunitats autònomes i els municipis en matèria d'urbanisme. La normativa estatal fins la STC 61/1997, de 20 de març, i la seva incidència en el repartiment competencial. La normativa estatal i autonòmica vigent.

TEMA 3. L'organització administrativa urbanística a nivell estatal, autonòmic i municipal. Les entitats urbanístiques col·laboradores.

TEMA 4. El règim urbanístic de la propietat del sol. La classificació del sòl: urbà, no urbanitzable i urbanitzable. La qualificació del sòl. Els drets i deures dels propietaris i dels agents urbanístics.

TEMA 5. El planejament territorial i urbanístic (I). Concepte i naturalesa jurídica del pla. El planejament territorial. El Pla Territorial General de Catalunya. Els plans territorials parcials i sectorials i els plans directores territorials.

TEMA 6. El planejament territorial i urbanístic (II). El planejament urbanístic general i derivat. El planejament urbanístic general: pla director urbanístic; pla d'ordenació urbanística municipal; normes de planejament urbanístic; programa d'actuació urbanística municipal. La reserva per habitatge protegit i el projecte de les ARE. El planejament urbanístic derivat: pla de millora urbana, pla parcial urbanístic, pla parcial urbanístic de delimitació i pla especial urbanístic. Els estàndards urbanístics.

TEMA 7. L'elaboració i aprovació dels plans. Actes preparatoris: la suspensió de l'atorgament de llicències urbanístiques. El procediment d'elaboració i tramitació dels plans. El programa de participació ciutadana. Els efectes de l'aprovació definitiva i de la publicació del planejament. Vigència, modificació i revisió dels plans. La participació ciutadana en la formulació del planejament.

TEMA 8. La gestió urbanística. Requisits previs per a l'execució del planejament. La delimitació de polígons d'actuació urbanística. La tramitació dels instruments de gestió urbanística. Els sistemes d'actuació: reparcel·lació i expropiació. El projecte de reparcel·lació. El projecte d'obres d'urbanització bàsiques i

complementàries.

TEMA 9. Els instruments de la política de sòl i d'habitatge. Els PAUM. Els patrimonis públics de sòl i d'habitatge. Dret de superfície. Drets de tanteig i retracte. L'obligació d'urbanitzar i d'edificar.

TEMA 10. La intervenció en l'edificació i l'ús del sòl i del subsòl. La llicència urbanística. Els actes subjectes a llicència. Competència i procediment d'atorgament. El silenci administratiu. Caducitat de la llicència. Parcel·lacions urbanístiques. Les ordres d'execució. La declaració de ruïna. Les edificacions fora d'ordenació.

TEMA 11. La protecció de la legalitat urbanística. La restauració de la realitat física alterada. La disciplina urbanística: el dret urbanístic sancionador. Infraccions i sancions urbanístiques. L'expedient sancionador. La responsabilitat penal derivada de la comissió d'infraccions. Els delictes contra l'ordenació del territori i el principi de "non bis in idem".

Metodologia

El desenvolupament de l'assignatura consistirà en l'exposició teòrico-pràctica dels temes del programa per part del professor, que es combinarà amb la resolució de casos pràctics (preferentment de resolució a l'aula). Així mateix, els alumnes hauran de preparar un treball sobre el desenvolupament urbanístic d'un àmbit territorial concret, sota la tutorització del professor. El treball serà objecte d'exposició pública.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
classes pràctiques	10	0,4	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12
classes teòriques	30	1,2	1, 4, 6, 7, 10, 11, 12
Tipus: Supervisades			
tutories	6	0,24	1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 11, 12
Tipus: Autònomes			
Diferents lectures (normativa, doctrina, jurisprudència)	24	0,96	1, 2, 5, 8, 10, 11, 12
estudi	35	1,4	1, 2, 5, 8, 10, 11, 12
Preparació i resolució d'exercicis i pràctiques	24	0,96	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Avaluació

Es pot optar entre fer avaluació continuada o anar a l'examen final.

Si s'opta per avaluació continuada, s'ha d'assistir al 80% de les classes presencials. L'avaluació continuada consisteix en la realització (a casa o a l'aula) de 6 pràctiques sobre el contingut del programa (40% de la nota final) i l'elaboració i exposició d'un treball pràctic sobre l'aplicació del planejament urbanístic en un àmbit concret (60% de la nota final). Si es supèn l'avaluació continuada o es vol pujar nota, es pot anar a l'examen final.

Si s'opta per l'examen final, no és obligatori assistir a classe. L'examen final consisteix en el desenvolupament de preguntes teòriques.

Els alumnes que suspenguin l'examen poden ser reavaluats sempre que hagin obtingut una nota mínima de 3 punts sobre 10.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració i exposició treball pràctic	important	9	0,36	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Examen final	Important (llevat si es fa avaluació continuada)	2	0,08	1, 6
pràctiques	important	10	0,4	1

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA GENERAL

- ARGULLOL MURGADAS, E. (1984), Estudios de Derecho Urbanístico, Instituto de Estudios de la Administración Local, Madrid.
- BASSOLS COMA, M. (1973), Génesis y evolución del Derecho Urbanístico español (1812-1956), Montecorvo, Madrid.
- BOFILL LEVI, A., DUMENJO MARTÓ, R. M. I SEGURA SORIANO, I. (1998), Las mujeres y la ciudad: manual de recomendación para una concepción del entorno habitado desde el punto de vista del género, Fundació Maria Aurèlia Campany, 1998.
- CANO MURCIA, A. (2006), El régimen jurídico del suelo no urbanizable o rústico, Pamplona.
- DELGADO BARRIO, J. (1993), El control de la discrecionalidad del planeamiento urbanístico, Cuadernos Civitas, Madrid.
- FUENTES GASÓ, J.R., GIFREU FONT, J., RENYER ALIMBAU, J. i SABATER J.M., (2001), Introducció al Dret local i urbanístic de Catalunya, Tirant lo Blanch, València.
- GARCÍA DE ENTERRÍA, E. i PAREJO ALFONSO, L. (1981), Lecciones de Derecho urbanístico, volúms I i II, Civitas, Madrid.
- GARCÍA GARCÍA, M.J. (1999), El régimen jurídico de la rehabilitación urbana, Institució Alfons el Magnànim.
- GARCÍA VARELA, R. (Coord.) (2006), Derecho de la edificación, Barcelona.
- GIFREU FONT, J. (2015), Sóc regidor d'urbanisme i ara què?. Les principals preguntes, 2a edició, ACM-UAB, Barcelona.
- GIFREU FONT, J. (2012), L'ordenació urbanística a Catalunya, Marcial Pons, Madrid.
- GONZÁLEZ-VARAS IBÁÑEZ, S. (2006), Urbanismo y ordenación del territorio, Pamplona.
- IVARS BAÑULS, J.A.; VILLARINO SAMALEA, G. (2003), La responsabilidad por actos de naturaleza urbanística, INAP.
- LÓPEZ FARRÉ, F.J. (2006), Teoría y práctica de las Juntas de Compensación, Madrid.
- LÓPEZ RAMÓN; F., (2007) Introducción al Derecho urbanístico, Madrid.
- LOZANO CUTANDA, B. (2003), Derecho ambiental administrativo, 3a. ed., Dykinson.
- OCHOA GÓMEZ, M.P. (2006), Los convenios urbanísticos: límites a la figura redentora del urbanismo, Madrid.
- PARADA VÁZQUEZ, J.R. (2010), Derecho Administrativo III. Bienes públicos. Derecho Urbanístico, 7ª. ed., Marcial Pons, Madrid.
- PAREJA LOZANO, C. (1990), Régimen del suelo no urbanizable, Marcial Pons, Madrid.
- PAREJO ALFONSO, L. I FERNÁNDEZ, G.R. (2007), Comentarios a la Ley del suelo, Iustel, Madrid.
- PEMÁN, J. i OLIVÁN, J. eds. (1999), El nuevo Derecho Urbanístico. Estudios sobre el marco jurídico del urbanismo en Cataluña, Cedecs, Barcelona.
- QUINTANA LÓPEZ, T. (1989), La conservación de las ciudades en el moderno urbanismo, IVAP.

- ROJAS MARTÍNEZ-PARETS, F. (2006), Los espacios naturales protegidos, Pamplona.
- RUÍZ ARNÁIZ, G. (2006), Régimen urbanístico del suelo rústico: en especial, la construcción de viviendas, Madrid.
- SÁNCHEZ DE MADARIAGA, I. BRUQUETAS CALLEJO, M. I RUIZ SÁNCHEZ, J. (2010), Una agenda de investigación en España sobre género y urbanismo, Asparkia: Investigació feminista 21.
- TOBÍO, C. I DENCHE, C. (eds.) (1995), El espacio según el género ¿un uso diferencial?, Comunidad de Madrid, Dirección General de la Mujer.
- SERNA BILBAO, M.N. de la, (1999), Manual de Derecho de la Edificación, Centro de Estudios Ramon Areces, Madrid.
- TRAYTER JIMÉNEZ, J. (Dir.) (2007), Comentarios a la Ley de Urbanismo de Cataluña, Thomson-Aranzadi, Pamplona.